

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-10227/2022-ERU

V Praze dne 19. září 2022

Č. j. 10227-8/2022-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), a podle § 23 odst. 11 zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně spotřebitele“), ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-10227/2022-ERU, zahájeném dne 20. června 2022 doručením příkazu č. j. 10227-3/2022-ERU ze dne 20. června 2022 podle § 90 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), ve spojení s § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), s obviněným z přestupků, kterým je

společnost **BIDLI energie, a.s.**,

se sídlem Jindřišská 889/17, Nové Město, 110 00 Praha 1, IČO: 063 03 684,

ve věci podezření ze spáchání dvou přestupků podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, rozhodl

t a k t o :

I.

Obviněný z přestupků, společnost **BIDLI energie, a.s.**, se sídlem Jindřišská 889/17, Nové Město, 110 00 Praha 1, IČO:06303 684 (dále též jen „obviněný“), **se uznává vinným ze spáchání 2 přestupků podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele**, kterých se dopustil tím, že jako prodávající

- a) v rozporu s § 4 odst. 4 zákona o ochraně spotřebitele a § 4 odst. 3 věty druhé téhož zákona ve spojení s písm. f) přílohy č. 2 k témuž zákonu užil vůči zákazníkovi v postavení spotřebitele v odběrném místě [redacted] panu [redacted] agresivní obchodní praktiku tím, že po něm fakturou číslo [redacted], vystavenou dne 23. února 2022, požadoval platby za sdružené služby dodávky elektřiny za období od 1. ledna 2022 do 1. února 2022, přestože si je od něj spotřebitel neobjednal,
- b) v rozporu s § 4 odst. 4 zákona o ochraně spotřebitele ve spojení s § 5a odst. 2 téhož zákona užil klamavou obchodní praktiku ve formě klamavého opomenutí, když ve Smlouvě o sdružených službách dodávky elektřiny ze sítě NN, č. [redacted] (dále jen „smlouva“) uzavřené ve vztahu k odběrnému místu [redacted] v [redacted], dne 28. října 2021 na dobu určitou do 1. listopadu 2024 se zákazníkem v postavení spotřebitele [redacted] v části „Cena a platební podmínky“ v bodě 4.1 uvedl nejednoznačnou informaci ohledně sjednané ceny, a to že „Cena za dodávku Komodity je stanovena v příslušném Ceníku, který je sjednán ve Smlouvě“, čímž v zákaznicku [redacted] vyvolal přesvědčení, že cena stanovená v ceníku je neměnná po celou dobu platnosti smlouvy, kdy tato skutečnost ji také přiměla k uzavření smlouvy.

II.

Podle § 24 odst. 17 písm. e) zákona o ochraně spotřebitele se obviněnému za spáchání 2 přestupků podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele uvedených pod bodem I. a) a b) ukládá ve smyslu § 41 zákona o odpovědnosti za přestupky úhrnná **pokuta ve výši**

80 000 Kč (slovy: osmdesát tisíc korun českých),

kteřá je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 16922.

III.

Podle § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s § 79 odst. 5 správního řádu a § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, se obviněnému ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky**

1 000 Kč (slovy: jeden tisíc korun českých).

Náklady řízení jsou splatné do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 16922.

Odůvodnění

I. Zjištění předcházející správnímu řízení

- [1] Šetřením Energetického regulačního úřadu (dále také jen „Úřad“ či „správní orgán“) vedeným pod sp. zn. 01981/2022-ERU bylo zjištěno, že se obviněný mohl dopustit porušení zákazu užití agresivní obchodní praxie.
- [2] Šetřením Úřadu vedeným pod sp. zn. 03994/2022-ERU bylo zjištěno, že se obviněný mohl dopustit porušení zákazu užití klamavé obchodní praxie.

II. Průběh správního řízení

- [3] Po prostudování podkladů obsažených ve spisu sp. zn. 01981/2022-ERU [přestupek uvedený ve výroku tohoto rozhodnutí pod bodem I. a)] a spisu sp. zn. 03994/2022-ERU [přestupek uvedený ve výroku tohoto příkazu pod bodem I. b)] dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětných jednání dopustil obviněný, a že jsou dostatečně zjištěny všechny okolnosti daných případů se zjištěním stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti ve smyslu § 3 správního řádu, a proto přistoupil v souladu s § 150 správního řádu a § 90 zákona o odpovědnosti za přestupky k vydání příkazu. Příkazem č. j. 10227-3/2022-ERU ze dne 20. června 2022 uznal obviněného vinným ze spáchání dvou přestupků podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele a uložil mu úhrnnou pokutu ve výši 80 000 Kč. Příkaz byl obviněnému doručen dne 20. června 2022.
- [4] Proti příkazu podal obviněný v zákonné lhůtě dne 27. června 2022 odpor.
- [5] Podáním přípustného a včasného odporu byl podle § 150 odst. 3 správního řádu příkaz zrušen a ve správním řízení je dále pokračováno. Dne 27. června 2022 správní orgán vyrozuměl obviněného o pokračování ve správním řízení a dne 8. září 2022 o tom, že shromáždil podklady potřebné pro vydání rozhodnutí ve věci.
- [6] Správní orgán s ohledem na průběh správního řízení a v souladu s § 3 správního řádu dospěl k závěru, že veškeré podklady, které měl k dispozici k vedení správního řízení a následné vydání tohoto rozhodnutí, jsou úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2 správního řádu.

III. Popis skutkového stavu

III. I. Popis skutkového stavu k bodu I. a) výroku rozhodnutí

- [7] Zákazník na odběrném místě [REDACTED] na adrese [REDACTED] podal Úřadu podnět k prošetření jednání dodavatele elektřiny (obviněného) do jeho odběrného místa z důvodu možného užití nekalých obchodních praktik tímto obchodníkem. Úřad šetřením vedeným pod sp. zn. 01981/2022-ERU zjistil, že obviněný je držitelem licence č. 141734635 s předmětem podnikání obchod s elektřinou. Dne 29. října 2020 obviněný uzavřel se zákazníkem „Smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny ze sítě“ do odběrného místa se sjednaným produktem s názvem „PREMIUM“ na dobu určitou 2 roky. Dne 30. listopadu 2021 zákazník zaslal obviněnému „Odstoupení od smlouvy podle § 11a odst. 5 energetického zákona“ z důvodu zvýšení ceny dodávky elektřiny a zároveň ho požádal o písemné potvrzení ukončení smlouvy. Dopisem ze dne 2. prosince 2021 obviněný zákazníkovi potvrdil akceptaci odstoupení od smlouvy a sdělil mu, že smlouva na dodávku elektřiny bude ukončena k 31. prosinci 2021. Tuto skutečnost obviněný ve svém vyjádření Úřadu ze dne 27. ledna 2022 potvrdil. Z výpisu z informačního systému operátora trhu, společnosti OTE, a.s., vyplývá, že obviněný v informačním systému operátora trhu nečinil v souvislosti s ukončením dodávky elektřiny zákazníkovi žádné úkony, tj. nezaslal do tohoto systému požadavek na zkrácení dodávky elektřiny do tohoto odběrného místa a že obviněný dodával elektřinu do odběrného místa do 1. února 2022. K otázce způsobu oznámení zvýšení ceny elektřiny se obviněný vyjádřil Úřadu dne 14. března 2022. Uvedl, že změnu ceníku oznámil formou zveřejnění na svých webových stránkách. Obviněný vystavil dne 23. února 2022 zákazníkovi vyúčtování „Faktura za sdružené služby dodávky elektřiny – konečná č. [REDACTED]“, kterým mu vyúčtoval sdružené služby dodávky elektřiny za období od 2. října 2021 do 1. února 2022. V tomto vyúčtování je v části C uvedeno, že smlouva je platná do 31. prosince 2021, a to s produktem „D STANDARD“. Přestože zákazník v *odstoupení od smlouvy* ze dne 30. listopadu 2021 uvedl, že odstupuje od smlouvy z důvodu zvýšení ceny dodávky elektřiny, obviněný mu ve vyúčtování vyúčtoval za období od 2. října 2021 do 31. října 2021 cenu 1 149 Kč/MWh a stálý měsíční plat ve výši 79 Kč, v období od 1. listopadu 2021 do 31. prosince 2021 cenu 3 489 Kč/MWh a stálý měsíční plat ve výši 79 Kč a v období od 1. ledna 2022 do 1. února 2022 vyúčtoval cenu 3 990 Kč/MWh a stálý měsíční plat ve výši 99 Kč.

III. II. Popis skutkového stavu k bodu I. b) výroku rozhodnutí

- [8] Zákazník na odběrném místě [REDACTED] na adrese [REDACTED] podal Úřadu podnět k prošetření jednání obviněného, jako dodavatele elektřiny do jeho odběrného místa z důvodu možného užití nekalých obchodních praktik tímto obchodníkem. Úřad šetřením vedeným pod sp. zn. 03994/2022-ERU zjistil, že dne 26. října 2021 obchodní zástupce obviněného formou e-mailové pošty kontaktoval zákazníka a nabídl mu dodávat elektřinu. V příloze e-mailu mu zaslal nabídkový ceník. Zákazník téhož dne e-mailem na nabídku reagoval s tím, že nabídku přijímá. Nato dne 27. října 2021 zaslal obchodní zástupce obviněného zákazníkovi e-mail, ke kterému přiložil návrh smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny, formulář plné moci a ceník. Zákazník ve svém vyjádření doručeném Úřadu dne 21. dubna 2022 uvedl, že ceník byl důležitým impulsem pro uzavření smlouvy, ve které bylo jasně zdůrazněno, že budoucí smlouva se uzavírá na dobu určitou v trvání 36 měsíců a po uplynutí této doby bude další dodávka za cenu podle ceníku standard. Z obou informací tak dospěl k jednoznačnému závěru, že cena uvedená v ceníku je platná a neměnná po dobu sjednaného závazku. Dne 28. října 2021 zákazník uzavřel s obviněným smlouvu se sjednaným produktem „DOMOV“ na dobu určitou do 1. listopadu 2024. V obchodních podmínkách uvedených přímo v této smlouvě bylo mimo jiné uvedeno, že právní vztahy dodavatele a zákazníka z této smlouvy se vedle této smlouvy řídí také obchodními podmínkami a ceníkem dodávky elektřiny aktuálně platným pro sjednaný produkt, které jsou nedílnou součástí smlouvy. V části „Cena a platební podmínky“ v bodě 4.1 bylo uvedeno, že „Cena za dodávku Komodity je stanovena v příslušném Ceníku, který je sjednán ve Smlouvě“. Smlouva se sjednává na dobu určitou na 36 měsíců. Po uplynutí doby účinnosti tohoto Ceníku se cena pro další období dodávky řídí dle Ceníku produktové řady STANDARD, který je zveřejněný na www.bidli.cz/energie. V tomto ceníku není nikde uvedena jeho účinnost. Jediná informace o době účinnosti je sdělení o sjednání Smlouvy na dobu určitou 36 měsíců. Dne 4. ledna 2022

informoval obviněný dopisem zákazníka, že s ohledem na rekordně rostoucí spotřebu energií, ale také ceny elektřiny/plynu, navýšil měsíční zálohové platby a k tomuto dopisu přiložil nový rozpis záloh. V dopise obchodní zástupce obviněného v další nedatované komunikaci zaslal zákazníkovi ceník produktové řady „STANDARD“, varianta 1/2022, platný od 1. ledna 2022, ve kterém je dále uvedeno, že cena silové elektřiny není fixována.

IV. Právní hodnocení

IV. I. Použitá právní úprava

- [9] Podle článku 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.
- [10] Podle § 2 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se odpovědnost za přestupek posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele přestupku příznivější. Podle § 2 odst. 6 téhož zákona pachatelé lze uložit vždy jen takový druh správního trestu, který dovoluje uložit zákon účinný v době, kdy se o přestupku rozhoduje.
- [11] Z hlediska posouzení odpovědnosti obviněného za vytykaná jednání a uložení správního trestu jsou rozhodnými právními úpravami zákon o odpovědnosti za přestupky a zákon o ochraně spotřebitele. Zákon o odpovědnosti za přestupky byl novelizován v mezidobí od spáchání vytykaného jednání obviněným.
- [12] S ohledem na § 2 odst. 1 a 6 zákona o odpovědnosti za přestupky proto správní orgán porovnal ustanovení zákona o odpovědnosti za přestupky a jeho novelizovaného znění a dospěl k závěru, že zůstala zachována jak obsahová totožnost konkrétních zákonem stanovených povinností, které jsou relevantní pro právní hodnocení jednání obviněného, tak rovněž jejich trestnost z hlediska podřazení porušení právní povinnosti pod kategorii přestupků. Správní orgán proto neshledal důvod k použití zákona pozdějšího a postupoval při posuzování odpovědnosti obviněného za vytykané jednání a při ukládání sankce podle právní úpravy účinné v době, kdy bylo spácháno.

IV. II. Obecný právní rámec

- [13] Přestupku podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele se dopustí výrobce, dovozce, vývozce, dodavatel, prodávající nebo jiný podnikatel tím, že poruší zákaz používání nekalých obchodních praktik.
- [14] Podle § 4 odst. 4 zákona o ochraně spotřebitele se užívání nekalých obchodních praktik před rozhodnutím ohledně koupě, v průběhu rozhodování a po učinění rozhodnutí zakazuje.
- [15] Podle § 4 odst. 3 zákona o ochraně spotřebitele se nekalou obchodní praktikou rozumí zejména klamavé konání podle § 5 nebo klamavé opomenutí podle § 5a a agresivní obchodní praktika podle § 5b. Obchodní praktiky, které se považují za nekalé za všech okolností, jsou uvedeny v příloze č. 1 a 2 tohoto zákona.
- [16] Podle § 5a odst. 2 zákona o ochraně spotřebitele se za klamavé opomenutí také považuje, pokud prodávající podstatné informace uvedené v odstavci 1 § 5a zákona o ochraně spotřebitele zatají nebo poskytne nejasným, nesrozumitelným nebo nejednoznačným způsobem nebo v nevhodný čas vzhledem k okolnostem popsáním v odstavci 1 § 5a anebo neuvede obchodní záměr obchodní praktiky, není-li patrný ze souvislosti, a pokud to v obou případech vede nebo může vést spotřebitele k rozhodnutí ohledně koupě, které by jinak neučinil.
- [17] Podle písm. f) přílohy 2 zákona o ochraně spotřebitele jsou obchodní praktiky vždy považovány za agresivní, pokud prodávající požaduje na spotřebiteli okamžitou nebo odloženou platbu za výrobky nebo

služby, které mu dodal, ačkoliv si je spotřebitel neobjednal nebo požaduje vrácení či uschování nevyžádaných výrobků, nejedná-li se o náhradní dodávku podle předem uzavřené smlouvy.

- [18] Z výkladu § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele vyplývá, že trestat lze pouze podnikatele, který se dopustil jednání (tj. užití nekalé obchodní praktiky), mezi nímž a způsobeným následkem je příčinná souvislost, tj. podnikatele, který přímo při své činnosti nekalou obchodní praktiku užije a který svým postavením vůči spotřebiteli spadá do zákonem vymezeného taxativního výčtu (tj. výrobce, dovozce, vývozce, dodavatel, prodávající nebo jiný podnikatel).
- [19] Podle § 2 odst. 1 písm. b) zákona o ochraně spotřebitele se prodávajícím rozumí podnikatel, který spotřebiteli prodává výrobky nebo poskytuje služby.
- [20] Podle § 2 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele se spotřebitelem rozumí fyzická osoba, která nejedná v rámci své podnikatelské činnosti nebo v rámci samostatného výkonu svého povolání.
- [21] Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 23. října 2014, č. j. 7 As 110/2014 – 52, či rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 6. listopadu 2015, č. j. 7 As 141/2015 – 38 (oba rozsudky se týkaly posouzení agresivní obchodní praktiky), musí vnitrostátní orgán při zjišťování, zda je obchodní praktika zakázána podle zákona o ochraně spotřebitele, resp. směrnice Evropského parlamentu a Rady Evropské unie č. 2005/29/ES ze dne 11. května 2005, o nekalých obchodních praktikách vůči spotřebitelům na vnitřním trhu (dále jen „směrnice o nekalých obchodních praktikách“), postupovat následujícím způsobem. Nejprve je nutno vyhodnotit, zda uvedená obchodní praktika nese znaky některé z nekalých obchodních praktik uvedených v přílohách č. 1 a 2 zákona o ochraně spotřebitele, přičemž pro uvedené posouzení není nutné zohlednit otázku, zda předmětná praktika může narušit rozhodnutí průměrného spotřebitele o obchodní transakci. Pokud vnitrostátní orgán dospěje k závěru, že dotčené jednání nespĺňuje kritéria žádné ze zakázaných praktik uvedených v příloze č. 1 a 2 zákona o ochraně spotřebitele, tak posuzuje, zda je obchodní praktika zakázána pod § 5b zákona o ochraně spotřebitele, tj. zda se jedná o agresivní obchodní praktiku. Teprve poté, co vnitrostátní orgán dospěje k závěru, že se nejedná o agresivní praktiku, může posuzovat, zda předmětná obchodní praktika napĺňuje znaky nekalé obchodní praktiky podle § 4 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele.
- [22] Závěry výše uvedené judikatury lze tedy obecně shrnout tak, že při určení, zda obchodní praktika představuje nekalou obchodní praktiku, je nejprve nutno stanovit, zda dotčená obchodní praktika napĺňuje znaky některé z nekalých obchodních praktik uvedených v příloze č. 1 a č. 2 zákona o ochraně spotřebitele, resp. v příloze I. směrnice o nekalých obchodních praktikách (v tzv. „černé listině“). Pokud je taková praktika v příloze nalezena, není třeba ověřovat, zda jsou splněny obecné podmínky nekalých obchodních praktik vyjádřené v člancích 6 až 9 směrnice o nekalých obchodních praktikách a v § 5, § 5a a § 5b zákona o ochraně spotřebitele. Pokud posuzované jednání v tzv. černé listině obsaženo není, přistupuje se ke zkoumání, zda jsou naplněny podmínky tzv. malých generálních klauzulí (neboli tzv. „šedé listiny“), tj. obecné podmínky nekalých obchodních praktik vyjádřené v člancích 6 až 9 směrnice o nekalých obchodních praktikách a v § 5, § 5a a § 5b zákona o ochraně spotřebitele. Pokud se nejedná o klamavé konání, klamavé opomenutí či agresivní obchodní praktiku, přistoupí se k vyhodnocení otázky, zda daná obchodní praktika napĺňuje pojmové znaky generální klauzule nekalých obchodních praktik podle § 4 zákona o ochraně spotřebitele či podle článku 5 odst. 2 směrnice o nekalých obchodních praktikách.

IV. III. Společné právní posouzení skutků I. a) a b) výroku rozhodnutí

- [23] V průběhu správního řízení bylo zjištěno a prokázáno, že obviněný je právnická osoba a držitel licence na obchod s elektřinou, přičemž povaha jeho činnosti (podnikání) spočívá v prodeji elektřiny, resp. v poskytování sdružených služeb dodávky elektřiny, kdy subjekt nejenže dodává zákazníkovi elektřinu, ale také mu zajišťuje na vlastní jméno a na vlastní účet dopravu elektřiny a související služby. Z uvedeného tedy vyplývá, že obviněný vůči zákazníkovi vystupoval jako prodávající ve smyslu § 2 odst. 1 písm. b) zákona o ochraně spotřebitele.

- [24] V průběhu správního řízení bylo zjištěno a prokázáno, že zákazníci uvedení pod bodem I. a) i b) jsou nepodnikající fyzické osoby, které nejednaly v rámci své podnikatelské činnosti nebo v rámci samostatného výkonu svého povolání. Správní orgán tak usuzuje ze skutečnosti, že ve smlouvě o sdružených službách dodávky elektřiny není u zákazníků uvedeno IČO, ale jejich data narození. Zákazníci tak naplňují definici spotřebitele, podle § 2 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele.

IV. III. I. Právní posouzení skutku I. a) výroku rozhodnutí

- [25] V rámci správního řízení bylo zjištěno a prokázáno, že dne 29. října 2020 obviněný uzavřel se zákazníkem „Smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny ze sítě“ do odběrného místa se sjednaným produktem s názvem „PREMIUM“ na dobu určitou 2 roky.
- [26] Dále bylo prokázáno, že dne 30. listopadu 2021 zákazník zaslal obviněnému „Odstoupení od smlouvy podle § 11a odst. 5 energetického zákona“ z důvodu zvýšení ceny dodávky elektřiny a zároveň ho požádal o písemné potvrzení ukončení smlouvy. Jednalo se o jednostranný úkon zákazníka, kterým zákazník projevil nesouhlas se zvýšením ceny za sdružené služby dodávek elektřiny. Podle § 11a odst. 5 energetického zákona účinného do 31. prosince 2021 pokud zvýší držitel licence na obchod s elektřinou cenu za dodávku elektřiny nebo změní-li jiné smluvní podmínky, je zákazník oprávněn bez uvedení důvodu odstoupit od smlouvy do 3 měsíců od data zvýšení ceny nebo změny jiných smluvních podmínek. To neplatí, pokud držitel licence oznámí zákazníkovi zvýšení ceny nebo změnu jiných smluvních podmínek nejpozději třicátý den přede dnem jejich účinnosti a současně zákazníka poučí o jeho právu na odstoupení od smlouvy. V takovém případě je zákazník oprávněn bez uvedení důvodu odstoupit od smlouvy nejpozději desátý den přede dnem zvýšení ceny nebo změny jiných smluvních podmínek.
- [27] Bylo prokázáno, že dopisem ze dne 2. prosince 2021 obviněný zákazníkovi potvrdil akceptaci odstoupení od smlouvy a sdělil mu, že smlouva na dodávku elektřiny bude ukončena k 31. prosinci 2021. Datum 31. prosince 2021 je tak dnem ukončení smlouvy mezi obviněným a zákazníkem.
- [28] Z výpisu z informačního systému operátora trhu, společnosti OTE, a.s., vyplývá, že obviněný v informačním systému operátora trhu nečinil v souvislosti s ukončením dodávky elektřiny zákazníkovi žádné úkony, tj. nezadal do tohoto systému požadavek na zkrácení dodávky elektřiny do tohoto odběrného místa a že obviněný dodával elektřinu do odběrného místa do 1. února 2022.
- [29] Dne 23. února 2022 obviněný vystavil zákazníkovi vyúčtování „Faktura za sdružené služby dodávky elektřiny – konečná č. ██████████“, kterým mu vyúčtoval sdružené služby dodávky elektřiny za období od 2. října 2021 do 1. února 2022. Správní orgán podle závěrů rozsudků NSS ze dne 23. října 2014, č. j. 7 As 110/2014 – 52, a ze dne 6. listopadu 2015, č., j. 7 As 141/2015 – 38, přistoupil ke zjišťování, zda je popsána obchodní praktika obviněného zakázána podle zákona o ochraně spotřebitele, resp. Směrnice o nekalých obchodních praktikách. Nejprve vyhodnocoval, zda uvedená obchodní praktika nese znaky některé z nekalých obchodních praktik uvedených v přílohách č. 1 a 2 k zákonu o ochraně spotřebitele.
- [30] Správní orgán po prostudování nekalých praktik uvedených v přílohách č. 1 a 2 k zákonu o ochraně spotřebitele dospěl k závěru, že posuzovaná obchodní praktika popsána ve výroku I. a) tohoto rozhodnutí splňuje kritéria zakázané praktiky uvedené v příloze 2 pod písmenem f) tohoto zákona, neboť obviněný prostřednictvím výše uvedeného vyúčtování požadoval po spotřebiteli platbu za služby, které mu dodal, přestože si je od něj spotřebitel neobjednal, když smluvní vztah mezi obviněným a spotřebitelem byl ukončen ke dni 31. prosince 2021.

IV. III. II. Právní posouzení skutku I. b) výroku rozhodnutí

- [31] V rámci správního řízení bylo zjištěno a prokázáno, že zákazník uzavřel dne 28. října 2021 s obviněným, jako držitelem licence na obchod s elektřinou, smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny. Smlouvu uzavřel na dobu určitou 36 měsíců, tedy do 1. listopadu 2024.

- [32] Z vyjádření dotčeného spotřebitele vyplývá, že k uzavření smlouvy ho přiměla formulace textu smlouvy týkající se ceny dodávané komodity, ze které nabyt přesvědčení, že se jedná o cenu fixovanou.
- [33] Správní orgán podle závěrů rozsudků NSS ze dne 23. října 2014, č. j. 7 As 110/2014 – 52, a ze dne 6. listopadu 2015, č. j. 7 As 141/2015 – 38, přistoupil ke zjišťování, zda je popsaná obchodní praktika obviněného zakázána podle zákona o ochraně spotřebitele, resp. Směrnice o nekalých obchodních praktikách. Nejprve vyhodnocoval, zda uvedená obchodní praktika nese znaky některé z nekalých obchodních praktik uvedených v přílohách č. 1 a 2 k zákonu o ochraně spotřebitele.
- [34] Správní orgán po prostudování nekalých praktik uvedených v přílohách č. 1 a 2 k zákonu o ochraně spotřebitele dospěl k závěru, že posuzovaná obchodní praktika popsaná ve výroku I. b) tohoto rozhodnutí je klamavým opomenutím uvedeným v § 5a odst. 2 zákona o ochraně spotřebitele.
- [35] Aby byla obchodní praktika nekalá ve smyslu § 4 zákona o ochraně spotřebitele, musí dojít k jednání podnikatele vůči spotřebiteli, přičemž se dle výkladu Soudního dvora Evropské unie při posouzení spotřebitele používá kritérium průměrného spotřebitele. Průměrným spotřebitelem podle bodu 18 a 19 směrnice o nekalých obchodních praktikách je spotřebitel, který má dostatek informací a je v rozumné míře pozorný a opatrný s ohledem na sociální, kulturní a jazykové faktory. Tuto definici vymezil Soudní dvůr Evropské unie a jedná se o tzv. normativní model průměrného spotřebitele.
- [36] V prvé řadě je nutno uvést, že nastavení hlediska průměrného spotřebitele a jeho posouzení v daném případě je otázkou prioritně právní, nikoliv skutkovou, což ostatně plyne i z bodu 18 směrnice o nekalých obchodních praktikách, kde je stanoveno, že pojem průměrného spotřebitele není statistický a že pro stanovení typické reakce průměrného spotřebitele v daném případě budou muset vnitrostátní soudy a orgány vycházet z vlastního úsudku, s přihlédnutím k judikatuře Soudního dvora Evropské unie.
- [37] Průměrný spotřebitel představuje abstraktní model nejvhodnějšího zástupce množiny nehomogenních prvků, kdy je třeba sledovat, zda může být určitým jednáním oklamán. V jednotlivém případě hrají důležitou roli konkrétní sledované vlastnosti skupiny spotřebitelů, jež jsou přenášeny na průměrného spotřebitele. Důležitou roli hrají vlastnosti relevantní skupiny spotřebitelů. Prvotně je tedy třeba vymezit relevantní skupinu spotřebitelů, kdy kritériem pro její určení bude zejména nabízený nebo poskytovaný produkt nebo služba (v daném případě sdružené služby dodávky elektřiny). Při modelování průměrného spotřebitele relevantní skupiny je nezbytné zohlednit jednotlivé vlastnosti spotřebitelů a v přiměřené míře je do daného modelu promítnout. Průměrný spotřebitel je tedy ideální model, myšlenkový produkt, jemuž ve skutečnosti nemusí odpovídat žádný jedinec ze sledované skupiny.
- [38] Vnímání průměrného spotřebitele v judikatuře Soudního dvora Evropské unie je uvedeno výše (viz tzv. normativní model průměrného spotřebitele), kdy se jedná o spotřebitele, který má dostatek informací a je v rozumné míře pozorný a opatrný s ohledem na sociální, kulturní a jazykové faktory (viz například rozsudek ESD ve věci C 210/96 ze dne 16. července 1998 (Gut Springenheide GmbH a Rudolf Tusky vs. Oberkreisdirektor des Kreises Steinfurt – Amt für Lebensmittelüberwachung), dle kterého je průměrný spotřebitel vykreslen jako přiměřeně dobře informovaný, opatrný a obezřetný, či rozsudek ESD ve věci C 358/01 ze dne 6. listopadu 2003 (Komise vs. Španělsko), dle kterého je průměrný spotřebitel v dostatečné míře informovaný, ale také opatrný a schopný řadu informací si opatřit a zpracovat sám.)
- [39] Podle judikatury českých soudů (viz. například rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 30. května 2007, sp. zn. 32 Odo 229/2006) je průměrným spotřebitelem spotřebitel, který má dostatek informací a je v rozumné míře pozorný a opatrný, s ohledem na sociální, kulturní a jazykové faktory (jak je vykládáno Evropským soudním dvorem). Také bylo judikováno, viz například rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 23. října 2008, sp. zn. 32 Cdo 4661/2007, že míra pozornosti průměrného spotřebitele má být posuzována přísněji než dříve (již nepostačuje pouze povrchní či zběžná pozornost, ale „rozumná míra pozornosti a opatrnosti“ – viz bod 18 směrnice o nekalých obchodních praktikách). Uvedený závěr je možné podle správního orgánu vztáhnout také na trh s energiemi, neboť spotřebitele jsou v posledních

letech varování řadou prostředků (stěžejně médií) před nekalými praktikami obchodníků s příslušnou komoditou, zejména některými praktikami týkajícími se změny dodavatele příslušné komodity.

- [40] V daném případě je nutné tedy posoudit hledisko průměrného spotřebitele zejména s ohledem na výše uvedené judikované závěry soudů. Stupeň pozornosti průměrně informovaného a rozumného spotřebitele by se měl odvíjet od důležitosti nabízeného produktu či služby. Energie (v tomto případě elektřina) a jejich kontinuální dodávka jsou pro spotřebitele zcela jistě důležité, neboť se jedná o produkt každodenní spotřeby a také potřeby, a proto by měl být spotřebitel v dané oblasti informovaný a v rozumné míře také pozorný a opatrný.
- [41] Lze obecně shrnout, že průměrný spotřebitel je v daném případě spotřebitel, který elektřinu (resp. sdružené dodávky elektřiny) využívá ke svým každodenním potřebám, a z toho důvodu je pro něj důležitá kontinuální dodávka této komodity. Ač je trh s energiemi pro běžného spotřebitele (tedy i pro průměrného spotřebitele) komplikovaný a nepřehledný, orientuje se v něm alespoň na základní úrovni, a to i díky médiím, jimiž je upozorňován na nekalé obchodní praktiky některých obchodníků s elektřinou.
- [42] Jak vyplývá z § 5a odst. 3 písm. c) zákona o ochraně spotřebitele, se za podstatnou informaci v nabídce ke koupi považuje také cena.
- [43] Podle § 5a odst. 2 zákona o ochraně spotřebitele se za klamavé opomenutí považuje, pokud prodávající poskytne zákazníkovi podstatné informace nejasným, nesrozumitelným nebo nejednoznačným způsobem. V projednávaném případě se jednalo o informace o ceně dodávané komodity obsažené ve smlouvě. Správní orgán zastává názor, že formulace textu smlouvy ve vztahu k ceně služby byla nejednoznačná a lze ji tak považovat za klamavé opomenutí.
- [44] S odkazem na § 1812 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších zákonů správní orgán podotýká, že nejednoznačnost obsahu smlouvy způsobuje, že si takový obsah lze vyložit různým způsobem, k čemuž také v projednávaném případě došlo a zákazník si vyložil obsah smlouvy tak, že cena prodávané komodity je fixovaná a neměnná. S odkazem na stejné ustanovení téhož zákona se v takovém případě použije výklad, který je pro spotřebitele nejpriznivější, tedy přesvědčení zákazníka o fixaci ceny.
- [45] Správní orgán ze shromážděných podkladů v rámci správního řízení dospěl k závěru, že z formulace obchodních podmínek uvedených přímo v této smlouvě, kde bylo mimo jiné uvedeno, že právní vztahy dodavatele a zákazníka z této smlouvy se vedle této smlouvy řídí také obchodními podmínkami a ceníkem dodávky elektřiny aktuálně platným pro sjednaný produkt, které jsou nedílnou součástí smlouvy, mohl zákazník nabýt přesvědčení, že se informace o době určité, na kterou byla smlouva uzavřena, nevztahuje pouze na účinnost smlouvy, ale také na účinnost ceníku, který byl jako příloha nedílnou součástí smlouvy, jak z obsahu smlouvy vyplývá. Mohl tak nabýt přesvědčení, že obviněný garantuje stejné ceny uvedené v ceníku po celou dobu platnosti a účinnosti smlouvy, tedy od 11. prosince 2021, kdy byla zahájena dodávka elektřiny do odběrného místa, do 11. prosince 2024.

IV. IV. Formální a materiální stránka přestupků

- [46] Správní orgán má za prokázané, že obviněný svými jednáními uvedenými ve výroku tohoto rozhodnutí pod bodem I. a) a b) naplnil formální znaky přestupků podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, když vůči zákazníkům porušil zákaz používání nekalých obchodních praktik. Správní orgán se dále zabýval rovněž materiální stránkou přestupků.
- [47] Z hlediska materiální stránky přestupku je třeba zejména vycházet ze skutečnosti, že každá skutková podstata přestupku implicitně zakotvuje obecnou míru společenské škodlivosti nežádoucího jednání. V opačném případě by ostatně zákonodárce porušení právních norem nesankcionoval jako přestupek.

- [48] V daném případě společenská škodlivost u obou skutků uvedených ve výroku rozhodnutí spočívá v narušení veřejného zájmu na ochraně práv spotřebitele, neboť obviněný v případě skutku uvedeného pod bodem I. a) výroku rozhodnutí dodával elektřinu spotřebiteli bez smlouvy, čili poskytoval mu službu a produkt, který spotřebitel od něho nepožadoval a dále požadoval po spotřebiteli za tento nevyžádaný produkt finanční plnění, a v případě skutku uvedeného pod bodem I. b) výroku rozhodnutí uzavřel se spotřebitelem takovou smlouvu o dodávkách elektřiny, ze které spotřebitel nabyl přesvědčení, že cena dodávané komodity je neměnná po celou dobu trvání smlouvy. Kdyby na trhu s energetikou docházelo k takovým protiprávním jednáním běžně, jednalo by se zcela nepochybně o absolutně neudržitelný stav, který by byl v rozporu se zájmy společnosti a způsobil by značné oslabení při uplatňování práv zákazníků. Nekalé obchodní praktiky totiž významným způsobem poškozují spotřebitele a mohou vést k vytvoření překážek řádného fungování vnitřního trhu a narušení hospodářské soutěže.
- [49] S ohledem na výše uvedené tak správní orgán uzavírá, že jednání obviněného vůči spotřebiteli dosahuje vyšší míry společenské škodlivosti ve vztahu k porušené povinnosti, než je míra nižší než nepatrná, a proto je nutné konstatovat, že byla naplněna také materiální stránka přestupku podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele.

IV. V. Odpovědnost za přestupky

- [50] Správní orgán se v rámci správního řízení dále zabýval otázkou možných liberačních důvodů, tedy důvodů zbavujících obviněného odpovědnosti za spáchání přestupku ve smyslu § 21 zákona o odpovědnosti za přestupky, tedy zda obviněný za přestupek neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Správní orgán dospěl k závěru, že obviněný nevynaložil veškeré úsilí, aby porušení právní povinnosti zabránil a je tak za spáchání přestupků plně odpovědný.
- [51] Nad rámec uvedeného správní orgán konstatuje, že charakteristickým znakem přestupků právnických osob a podnikajících fyzických osob je to, že odpovědnost těchto osob je založena na porušení právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o objektivní odpovědnost, tedy odpovědnost za výsledek. Je tedy věcí obviněného, aby si při výkonu své činnosti počínal tak, aby neporušil povinnosti dané zákonem o ochraně spotřebitele a nepoškodil těmito zákony chráněné zájmy.
- [52] Správní orgán tak vzhledem k výše uvedenému nepochybně zjistil a prokázal, že se obviněný výše popsaným skutkem dopustil spáchání přestupku podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele.

IV. VI. Návrhy a námítky účastníka řízení a jejich vypořádání

- [53] Obviněný se vyjádřil k vedenému správnímu řízení v rámci podaného odporu. K obvinění z přestupku uvedenému pod bodem I. a) výroku příkazu uvedl, že smlouvu s klientem panem ██████████ ukončil k 31. prosinci 2021. Protože si u operátora trhu s energiemi, společnosti OTE, a.s. nepožádal o dodávku elektřiny do odběrného místa zákazníka ██████████ nový dodavatel, pokračoval v dodávkách. Tento postup podle svého vyjádření zvolil z důvodu ochrany spotřebitele před hrozcím neoprávněným odběrem. Konečné vyúčtování spotřeby vystavil za období realizace dodávky od 1. ledna 2022 do 1. února 2022. Za toto období je obchodní cena za silovou elektřinu účtována obviněným podle ceníku „BIDLI 2021“ v souladu se změnou uveřejněnou na webových stránkách obviněného v souladu s § 11a odst. 1 energetického zákona účinného do 31. prosince 2021. Na portálu společnosti OTE, a.s. není podle obviněného evidován záznam, že by si nový dodavatel řádně požádal o odběrné místo klienta, a tudíž ho řádně nepřipojil do své bilanční skupiny od 1. ledna 2022. Obviněný proto podle svého vyjádření spatřuje pochybení na straně nového dodavatele. Tyto uvedené skutečnosti jsou podle vyjádření obviněného důvodem, proč nesouhlasí s příkazem vydaným správním orgánem a uložením pokuty za přestupek. Obviněný ve svém vyjádření k odporu dále uvedl, že je v rámci smírného řešení ochoten přistoupit k tomu, že v období od 1. listopadu 2021 do 1. února 2022 bude panu ██████████ účtovat obchodní cenu totožnou s původní platnou smlouvou klienta podle ceníku „PREMIUM“.

- [54] Správní orgán k vyjádření obviněného v rámci podaného odporu proti obvinění z přestupku uvedenému pod bodem I. a) výroku příkazu konstatuje, že odstoupení od smlouvy zákazníkem panem [REDAKCE] [REDAKCE] yvolalo účinky podle § 11a odst. 6 energetického zákona účinného do 31. prosince 2021 k datu 31. prosince 2021. K datu 31. prosince 2021 tak byl ukončen právní vztah, smlouva o sdružených službách dodávky elektřiny. Na tomto faktu nic nemění vyjádření obviněného, že nechtěl vystavit zákazníka nebezpečí vzniku režimu neoprávněného odběru z důvodu, že o odběrné místo u operátora trhu, společnosti OTE, a.s. nepožádal nový dodavatel. I kdyby tato skutečnost opravňovala obviněného v dodávkách pokračovat, z „Výpisu změn dodavatele“ operátora trhu, společnosti OTE, a.s. vyplývá, že sice nebylo o odběrné místo k datu 1. ledna 2022 požádáno, ale že nový dodavatel, společnost E.ON Energie, a.s., si odběrné místo pana [REDAKCE] v systému zaregistroval dne 31. prosince 2021 v 09:02:55 s tím, že dodávky budou zahájeny k 15. lednu 2022. Obviněný rovněž nemohl předpokládat, zda zákazník hodlá do budoucna vůbec nějakou elektřinu odebírat. S ohledem na obor, ve kterém obviněný podniká, mu musí být nepochybně známo i ustanovení § 51 odst. 4 energetického zákona, ze kterého vyplývá, že pokud při změně dodavatele elektřiny probíhá odběr elektřiny v odběrném místě zákazníka po dobu kratší než 10 pracovních dní bez smluvního subjektu zúčtování evidovaného pro odběrné místo zákazníka, nejedná se tak o neoprávněný odběr elektřiny a odpovědnost za odchylku nese budoucí subjekt zúčtování. Ochotu obviněného účtovat obchodní cenu totožnou s původní platnou smlouvou klienta v období od 1. listopadu 2021 do 1. února 2022 tak nelze v rámci správního řízení zohlednit ani jako polehčující okolnost při rozhodování o uložení sankce za spáchaný přestupek.
- [55] K obvinění z přestupku uvedenému pod bodem I. b) výroku příkazu obviněný uvedl, že oznámení o změně ceny účinné od 1. ledna 2022 zveřejnil na svých webových stránkách v souladu s § 11a odst. 1 energetického zákona, účinného do 31. prosince 2021. Pokud zákazník se změnou nesouhlasil, byl oprávněn od smlouvy odstoupit. Tohoto práva však nevyužil. Dále obviněný uvedl, že přestože v původním ceníku „DOMOV“ nebylo uvedeno, že je cena po celou dobu smlouvy garantována či fixována, rozhodl se zákazníkovi zachovat obchodní ceny za podmínek produktové řady „DOMOV“ od data zahájení dodávky 11. prosince 2021, do 13. května 2022, kdy došlo ke změně ceny na základě písemného oznámení o změně produktové řady. Obviněný z důvodu nabídky smírných řešení u zákazníků pana [REDAKCE] a paní [REDAKCE] navrhuje přehodnocení příkazu.
- [56] Správní orgán k vyjádření obviněného v rámci podaného odporu proti obvinění z přestupku uvedenému pod bodem I. b) výroku příkazu odkazuje na § 5a odst. 2 zákona o ochraně spotřebitele. Správní orgán považuje za prokázané, že obviněný poskytl zákazníkovi informace o trvání smluvního závazku a zejména účinnosti ceníku po dobu trvání tohoto smluvního závazku nejednoznačným a nejasným způsobem. Jedním z důvodů, proč zákazník uzavřel smlouvu na dodávku elektřiny s obviněným byla právě cena, o které se zákazník domníval, že je neměnná po celou dobu smluvního vztahu. Obviněný jako prodejce je plně odpovědný za obsah smlouvy, za její srozumitelnost a jednoznačnost tak, aby smluvní vztahy v ní zakotveny nemohly být vnímány a vykládány různými způsoby a zejména nepoškozovaly spotřebitele, jejichž zájmy zákon o ochraně spotřebitele hájí.

V. Uložení správního trestu

- [57] Jednání, kterým se obviněný dopustil spáchání více přestupků, právní teorie označuje za jejich souběh, který je definován jako případ, kdy stejný pachatel spáchal dva nebo více přestupků dříve, než byl za některý z nich pravomocně potrestán. V tomto případě se jednalo o vícečinný souběh nestejnorodý, kdy obviněný více činy naplnil různé skutkové podstaty přestupků.
- [58] Podle § 41 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se za dva nebo více přestupků téhož pachatele projednaných ve společném řízení uloží správní trest podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejprísněji trestný. Jsou-li horní hranice sazeb pokut stejné, uloží se správní trest podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejzávažnější.
- [59] Podle § 24 odst. 17 písm. e) zákona o ochraně spotřebitele lze za přestupek podle § 24 odst. 1 písm. a) téhož zákona uložit pokutu až do výše 5 000 000 Kč.

- [60] Obviněný jednáními uvedenými pod bodem I. a) a I. b) výroku tohoto rozhodnutí naplnil skutkovou podstatu stejného přestupku. Správní orgán proto přistoupil k vyhodnocení, který z těchto přestupků považuje za nejzávažnější.
- [61] U přestupku pod bodem I. a) výroku rozhodnutí se jedná o užití agresivní obchodní praxe vůči zákazníkovi. Skutková podstata u přestupku pod bodem I. b) výroku rozhodnutí byla naplněna klamavým opomenutím, které je považováno za méně závažné jednání naplňující znaky skutkové podstaty přestupku. Výši pokuty tak správní orgán stanovil podle přestupku uvedeného v bodu I. a) výroku tohoto rozhodnutí, který správní orgán považuje za závažnější.
- [62] Nutno je ovšem také zohlednit, že Úřadem bylo ve vztahu k obviněnému v minulosti v rámci řízení o přestupku pravomocně rozhodnuto příkazem č. j. 01037-3/2022-ERU ze dne 10. února 2022, který nabyt právní moci dne 19. února 2022, jímž mu byla uložena pokuta ve výši 60 000 Kč za spáchání přestupku podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele.
- [63] Podle § 35 zákona o odpovědnosti za přestupky lze za přestupek uložit správní trest ve formě (i) napomenutí, (ii) pokuty, (iii) zákazu činnosti, (iv) propadnutí věci nebo náhradní hodnoty či (v) zveřejnění rozhodnutí o přestupku.
- [64] Jelikož zákon o ochraně spotřebitele neumožňuje ve smyslu § 47 odst. 2 a § 50 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky uložit pachateli správní trest ve formě zákazu činnosti či zveřejnění rozhodnutí o přestupku a ani z povahy provedení vytykaného skutku obviněného tomuto nelze uložit propadnutí věci nebo náhradní hodnoty ve smyslu § 48 a § 49 zákona o odpovědnosti za přestupky, přichází co do druhu správního trestu ukládaného obviněnému pouze napomenutí či pokuta. Správní orgán má zato, že správní trest ve formě napomenutí není v oblasti dozoru Úřadu ve vztahu ke spáchaným přestupkům přiléhavý, zejména s ohledem na jejich povahu ve smyslu § 37 písm. a) a § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky.
- [65] S ohledem na skutkové okolnosti dospěl správní orgán k závěru, že v daném případě nebyly naplněny ani podmínky, které by umožňovaly případně upuštění od uložení správního trestu.
- [66] Správní orgán proto s ohledem na výše uvedené vyhodnotil jako zákonné, vhodné a účelné v daném případě uložit správní trest ve formě pokuty.
- [67] Při stanovení konkrétní výměry pokuty správní orgán přihlédl ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení. Zejména přihlédl ve smyslu § 37 písm. a) a c) zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupků a k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě obviněného, resp. k jeho majetkovým poměrům.
- [68] Jak již správní orgán uvedl, Úřad s ohledem na § 38 písm. a) a b) zákona o odpovědnosti za přestupky považuje obecně klamání zákazníků na trhu s energiemi za velmi závažné, zejména s ohledem na projednávanou věc poskytování služeb v podobě dodávky elektřiny, aniž by si zákazník takovou službu smluvně sjednal, neboť tento trh vykazuje značná specifika oproti trhům s jinými výrobky či službami. Tento trh je charakterizován velmi oslabeným postavením spotřebitelů (zákazníků) vůči dodavatelům. Nevyžádané dodávky elektřiny a uvedení nejasných a nesrozumitelných informací při uzavírání smluv na dodávky elektřiny je ze strany Úřadu vnímáno jako zneužití tohoto značně nerovného postavení ze strany obviněného, nadto, dosáhl-li obviněný takovými jednáními toho, že získal plnění, na které by normálně neměl nárok. Pokud by k takovým praktikám ze strany dodavatelů docházelo běžně, stal by se trh s energiemi zcela nekontrolovatelným a závislým na libovůli dodavatele, nikoliv na svobodné vůli spotřebitele v postavení zákazníka. Takové praktiky mají v neposlední řadě negativní vliv též na ostatní dodavatele energií, kteří postupují v souladu se zákonem.
- [69] Správní orgán jako přitěžující okolnost podle § 40 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky hodnotí skutečnost, že obviněný posuzované přestupky spáchal ve vícečinném souběhu.

- [70] Při hodnocení škodlivosti jednání je nutno přihlédnout k povaze a závažnosti sbíhajících se přestupků. V této souvislosti správní orgán konstatuje, že přestupek uvedený pod bodem I. b) výroku rozhodnutí, považuje za méně závažný a v porovnání a v porovnání s přestupkem uvedeným pod bodem I. a) výroku rozhodnutí za marginální.
- [71] Oproti tomu přestupek uvedený pod bodem I. a) výroku rozhodnutí považuje správní orgán za velmi závažný. Nelze akceptovat situaci, kdy dodavatel elektřiny po ukončení smlouvy se zákazníkem o sdružených dodávkách elektřiny přesto dál další měsíc pokračuje v dodávkách elektřiny a požaduje po zákazníkovi platby za tyto zákazníkem nevyžádané služby a dokonce za vyšší cenu, než jaká byla původně mezi obviněným a zákazníkem sjednána. Tato skutečnost rovněž závažnost jednání zvyšuje. Takové jednání podle názoru správního orgánu nepochybně poškozuje zájem společnosti na řádném fungování trhu s energiemi.
- [72] Správní orgán uzavírá, že hledisko souběhu přestupků hodnotí jako významnou přitěžující okolnost, přičemž za závažnější považuje přestupek uvedený pod bodem I. a) výroku tohoto rozhodnutí a od něj je třeba odvodit konečnou výši ukládané pokuty.
- [73] Ve smyslu § 39 a § 40 zákona o odpovědnosti za přestupky již správnímu orgánu nejsou v projednávané věci žádné další polehčující či přitěžující okolnosti známy.
- [74] Co se týče osoby pachatele přestupků, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu ze dne 20. dubna 2010, č. j. 1 As 9/2008 – 133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za přestupek je povinen přihlédnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí.
- [75] Správní orgán dospěl s ohledem na všechny výše uvedené skutečnosti k závěru, že za přiměřenou pokutu a v souladu se všemi zákonnými hledisky individualizovanou považuje úhrnnou pokutu ve výši 80 000 Kč, ukládanou podle § 41 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky. Tato výše je zcela přiměřená a nepřesahuje 2 % maximální zákonné výše pokuty, kterou je za spáchání přestupku možné uložit.
- [76] Po zvážení všech skutkových okolností (tedy i skutečností svědčících ve prospěch i v neprospěch obviněného), jakož i po zvážení všech polehčujících a přitěžujících okolností, stanovil správní orgán obviněnému úhrnnou pokutu ve výši, jež je uvedena ve výroku II. tohoto rozhodnutí. Správní orgán má zato, že pokuta ve stanovené výši splňuje jak funkci preventivní, tak funkci odstrašující, a současně není pro obviněného likvidační.
- [77] Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného zákonem o ochraně spotřebitele. Nadto správní orgán poznamenává, že pokuta udělená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, byla uložena v souladu s § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

VI. Náklady řízení

- [78] Souběžně je výrokem III. tohoto rozhodnutí ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který byl uznán vinným, resp. který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným

osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s § 152 správního řádu k Radě Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Mgr. Jaroslav Hausknecht
oprávněná úřední osoba
Odbor sankčních řízení

Obdrží: Společnost BIDLI energie, a.s.